

## TIJD VAN WERELDOORLOGEN

### De bouw van de wijk Transwijk

### Opdrachtblad De Stijlbeweging

#### Wist je dat?

Gerrit Rietveld werd in 1919 lid van de Stijlbeweging. De Stijl is een stroming in de kunst. De leden van De Stijl maakten schilderijen, meubels, huizen, gebouwen, maar ook gedichten. Hun ideeën waren erg modern voor die tijd.

Naast Gerrit Rietveld (architect en meubelmaker), waren ook Piet Mondriaan (schilder) en Theo van Doesburg (dichter) lid van De Stijl. Zij werkten allen volgens bepaalde regels en afspraken, die ze met elkaar bedacht hadden. Harmonie, orde, regelmaat, zuiverheid en rust waren de ingrediënten voor hun werk. Daarom werkten zij vooral met rechte lijnen en hoeken en gebruikten ze vooral de primaire kleuren: rood, blauw en geel, plus de tinten zwart en wit.

De Stijlbeweging werd opgericht na de Eerste Wereldoorlog, er was behoefte aan orde in de chaos die was ontstaan door de oorlog. Het was een nare tijd voor veel mensen. Daardoor ontstond een verlangen naar harmonie en rust. De werken van de kunstenaars van De Stijl werden dan ook vooral vanuit dat idee gemaakt.

#### Moeilijke woorden bij dit onderwerp:

bevrijding - chaos - creëren - evenwicht - experimenteren - harmonie - ideaal - klankbeeld - kunststroming - poëzie - prefab - primaire kleuren - principe - productief - productiemethode - ruimtelijkheid - standaardisatie - tint - verlangen - wezen - zuiverheid

#### Heb je het begrepen?

- Wat was de Stijlbeweging?
- Wie waren hier onder andere lid van?
- Waarom wilden de kunstenaars van De Stijl op deze manier werken?
- Welke kleuren gebruikten zij vooral?
- Wat viel nog meer op aan hun werk?

## OPDRACHT

### Wat ga je doen?

Bekijk het werkblad en geef aan wat je opvalt. Je gaat een schilderij, een stoel of een gedicht maken volgens de manier van werken van De Stijlbeweging. Dat betekent dat je bij je stoel of het schilderij gebruik maakt van elkaar loodrecht kruisende lijnen en de primaire kleuren: rood, geel, blauw, plus de tinten zwart, wit en grijs. Als je voor een gedicht kiest dan werk je met korte, simpele woorden, zinnen en klanken.

### **Wat heb je daarvoor nodig?**

- Werkblad De Stijlbeweging

### **Voor het schilderij:**

- Stevig papier of schildersdoek
- Plakkaat- of acrylverf in de kleuren: rood, geel, blauw, zwart en wit
- Liniaal
- Potlood
- Beker water
- Penselen
- Doekje om penselen schoon te maken, als je een andere kleur gebruikt

### **Voor de stoel:**

- Papier
- Potlood
- Houten blokjes, latjes, plaatjes, resten hout (rechte stukken)
- Zaag
- Houtlijm
- Verf: rood, geel, blauw, zwart en wit
- Beker water
- Penselen

### **Voor het gedicht:**

- Papier
- Potlood
- Liniaal
- Kroontjespen
- Oost-Indische inkt

### **Hoe ga je dat doen?**

Je maakt een keuze uit de drie mogelijkheden. Je kiest voor een schilderij, een stoel of een gedicht. Bekijk de voorbeelden van de kunstwerken op het werkblad van Piet Mondriaan, Gerrit Rietveld en Theo van Doesburg. Wat lijkt jou het leukst om te gaan maken? Het is niet de bedoeling dat je de stoel, het schilderij of het gedicht precies hetzelfde maakt als in de voorbeelden. Wat wel de bedoeling is dat je iets maakt dat erop lijkt.

### **Het schilderij.**

Als je voor het schilderij kiest, dan ga je aan de slag met horizontale (=liggende) lijnen en verticale (=staande) lijnen. Je maakt verschillende vlakken. Doe dit eerst met potlood en liniaal. De vlakken schilder je in met de kleuren: rood, geel, blauw en wit. De lijnen schilder je daarna zwart. Dit kan pas als de gekleurde vlakken droog zijn.

### **De stoel.**

Als je voor de stoel kiest, ga je met hout werken. Je maakt eerst een ontwerp-tekening. Vervolgens kies je blokjes, plankjes en latjes hout om de stoel

te gaan maken. Deze plak je aan elkaar vast met houtlijm. Als de stoel goed gedroogd is, kun je hem beschilderen. Gebruik daarbij de kleuren: rood, blauw, geel, zwart en wit.

### **Het gedicht.**

Als je voor het gedicht kiest, ga je spelen met woorden en klanken. Je kiest een titel en bedenkt daarbij korte zinnen, woorden en klanken. Schrijf het gedicht eerst in het klad. Daarna ga je, als je tevreden bent, het gedicht overschrijven met een kroontjespen en Oost-Indische inkt. Dat is best lastig. Kijk uit, want de inkt vlekt nogal, doe dus niet teveel inkt op je pen.

### **De tentoonstelling.**

Als alle gemaakte kunstwerken af zijn, richten jullie een tentoonstelling in. Misschien kan dit in de gang of in een ruimte waar andere klassen kunnen komen kijken. Maak bij elk voorwerp een kaartje met daarop de titel van het kunstwerk en de naam van degene die het kunstwerk gemaakt heeft.

Kijk ook eens op: <http://www.geschiedenis24.nl/ovt/afleveringen/2010/Ovt-15-08-2010/Victory-Boogie-Woogie-1944-van-Piet-Mondriaan.html>



De Rood-Blauwe stoel van Gerrit rietveld

*Bron: entoen.nu*